

sanktioner er indført uden noget grundlag herfor.

Denne absurde situation nødvendiggør efter Dansk Folkepartis opfattelse, at Folketinget tager en tilbundsående debat om hele Østrigsagen. Vi lægger ikke op til i dag at tage en detaljeret debat om, hvem der vidste hvad hvornår. Det har vi brugt meget tid på. Vi tror ikke, at den her debat i givet fald ville bringe nyt frem herom. Derimod ønsker vi en debat om de principielle spørgsmål, som Østrigsagen rejser, dels vedrørende statsministerens tilsagn til sanktionerne uden om Folketinget og Det Udenrigspolitiske Nævn, dels selve spørgsmålet om sanktioner og ikke mindst, hvordan og hvornår sanktionerne ophæves igen.

Statsministeren har ofte sagt, at denne aktion handler om at sige fra, og jo, men den handler også om, at Folketinget siger fra, når regeringen går langt videre, end godt er. Vi håber, at den her folketingsdebat vil medvirke hertil.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Den 31. januar i år kom erklæringen fra de 14 stats- og regeringschefer om Østrig.

Regeringen har for sin part uden slinger i valsen stået fast på sin tilslutning til denne erklæring, og det gør regeringen fortsat. Det er lige så klart, at erklæringen skabte en debat i Danmark, som også har drejet sig – og det er helt i orden – om forløb og procedurer. Vi er nu i en situation, hvor vi kan sige, at vi både her i salen og i Det Udenrigspolitiske Nævn har haft en grundig debat. Vi har ikke mindst i Det Udenrigspolitiske Nævn haft lejlighed til at gennemgå de forskellige faser i beslutningsprocessen meget nøje, og sådan skal det også være.

Vi har jo på dette felt en balance, som jeg har klart indtryk af, at alle parter, der er dybt engagerede i denne sag, naturligvis også ønsker at bevare klarheden over, nemlig med hensyn til grundlovens § 19. På den ene side står det naturligvis fuldstændig klart, at der er ingen, der er over Folketinget, og heller ingen ved siden af, på den anden side er alle jo også bevidste om, at grundlovens § 19 indebærer, at den danske regering fører landets udenrigspolitik.

Jeg vil gerne sige, at regeringen med mødet i Det Udenrigspolitiske Nævn i går og med afgivelsen af beretningen nu anser den del af debatten for at have fundet sin afslutning. Nævnet

har afgivet en beretning, som gennemgår konklusionerne i forløbet. Nævnet peger på samarbejdet fremover mellem regeringen og Nævnet. Alt det tager regeringen til efterretning og respekterer det naturligvis fuldt og helt.

Jeg skal derfor blot for god ordens skyld fra regeringen lægge til i respekt for grundlovens § 19:

Som sagt er det regeringen, der fører Danmarks udenrigspolitik og har ansvaret derfor, og regeringen indhenter derfor ikke i udenrigspolitiske anliggender mandater i Nævnet. På dette felt kan der ikke drages paralleller til Europaudvalget. Jeg siger det mere for klarhedens skyld, for god ordens skyld; vi er jo alle tjent med at være på den rigtige side af grundloven. Så langt, så godt.

Så til sagens politiske kerne: Den aften, søndag den 30. januar, var jeg ikke i tvivl. Den aften var det nødvendigt at træffe en beslutning, på samme måde som det var nødvendigt i en række andre lande. Jeg er stadig væk ikke i tvivl om, at det var det rigtige for Danmark. Det ville have været dybt ulykkeligt, hvis Danmark var kommet i en usikkerhedssituation med hensyn til, hvor vi stod i forhold til vores kolleger, vores partnere i Europa. Derfor traf vi beslutningen, for det drejede sig om noget helt grundlæggende, noget grundlæggende om vores værdier og vores demokratiopfattelse, og om at drage lære af vores historie i Europa.

Det drejer sig jo dybest set om i en tid, der har tendens til at være historieløs, at vi gør de nye generationer, de unge, opmærksomme på vores historie og gør dem opmærksomme på, at vi også har en pligt til at undgå, at de fejl, der er blevet begået i fortiden, ses igen – ganske vist i nye udgaver, historien gentager sig jo alligevel aldrig på den samme måde.

Derfor håber jeg, at vi også i dag, ligesom vi har været enige om det hele vejen igennem, med et klart flertal kan fastholde linjen sammen med de 13 andre europæiske lande inden for Den Europæiske Union samt Norge og USA og Israel og FN, den linje, der jo drejer sig om noget fundamentalt i vores demokrati.

Og jeg vil gerne benytte lejligheden til også i dag at gøre nogle betragtninger om demokratiets inderste væsen, sådan som vi kender det i vores land, men måske sjældent egentlig diskuterer til bunds:

Demokrati er udtrykket for, hvad flertallet mener, ja, men det er ikke mindre vigtigt at huske på mindretallets stemme, huske på, at min-